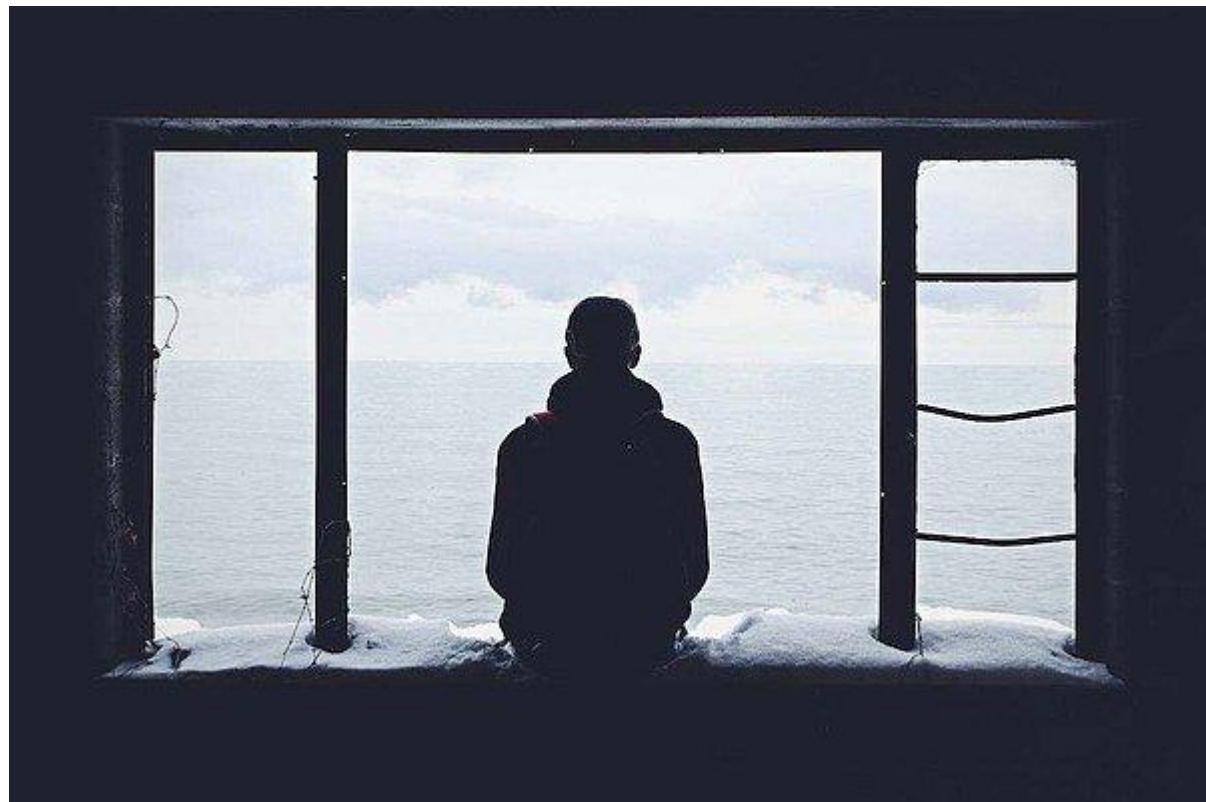

Mübtela / detektiw hekaýa

Category: Detektiw proza, Kitapcy, Medisina

написано kitapcy | 23 января, 2025

Mübtela / detektiw hekaýa MÜBTELA (18+)

Ir bilen gözümi açanymda gapynyň "tark-tark" edip batly kakylýandygyny duýdum. Öýüň içi çalam-çaş ýagdaýdady. Agşam özümden gidýänçäm içipdim. Poluň üstünde pisse gabyklary, boşan piwo gaplary, köne suratlar pytrap ýatyrdy. Gapyny açjak bolup ýerimden turanam bolsam, erbet başym aýlanandygy sebäpli ýene öñki ýerime çökdüm. Gapy bolsa durman kakylýardy. Men "gapyda açar bar, aç-da giriber özüň" diýip gygyrdym. Iki elim bilen sämäp duran kellämi tutup, gapydan gelip girjege garaşyp durkam, atylyp içerik giren dostum Selimiň: "Çalt özünidürse, ýaman erbet işler bolup geçdi" diýen sözüne ýalpa özüne geldim.

– Náme boldy?

– Hany, sen ilki özüne gel. Öýden bir çykaly, ofisde gürleşeris.

Men geplemän aýaga galdym. Çala-çula ýuwundym-da, derrew geýmimi geýdim.

Ofise gelenimde on ýyl öñ öñ aýrylyşan öñki "gezýän" gyzymyň

öldürilendigini eşitdim. Näme etjegimi bilmän ýerime geçip oturdym. Şol wagt yz tarapky gapydan içerik giren kätip gyzyň stolda goýan kofesinden bir owurt içdum. Daşaryny synlap durşuma Selime sorag berdim:

- Nähili bolduka?
 - Häzirlikçe bilyän zadymyz ýok.
 - Nireden taplylypdyr?
 - Kenardan, kert gaýalyklaryň arasyndan.
 - Bandyrmadamy? – Men birden ör turanymy bilmän galдым. – Başga näme bilýäň? Näme bilýän bolsaň, durma, aýt bol!
- Selim meniň aladaly gözlerime seredip durşuna, bilyän zatlaryny gürrüň bermäge başlady.
- Şu gün irden balykçylar gaýalyklaryň arasyndan tapypdyrlar. Gark bolup ölen bolaýmasa, boýnunda ýüpüň yzlaram bar eken. Pyçaklanan bolmagam ahmal, garnynda pyçak sokulan ýerleri bar. Özem dört-bäs ýerden sokulypdyr. Häzir sud-medisina ekspertizasyna salypdyrlar. Eger görerin diýseň soñrak jesedi görkezdirip bilerin?

Dostum bu soragy berende, jogap beresim gelmedi. Çünkü men aradan geçen on ýylyň içinde gyzy bir gezegem görmändim. Indem birden-bire ony garşymda öli halda ap-ak esgä dönüp ýatyşyny göresim gelenokdy.

- Ekspertizanyň gelen netijesini bizem bileli. Gerek bolsa bu işiň üstünde işleýän polisiýa işgärleri bilen gürleşip, bizem gözlege gatnaşaly. Sebäbi bu iş meniň üçin juda möhüm. Iň bolmanda neressäniň öñünde iň soñky borjumy hakladygym bolar. Selim meniň bu sözüme "Bolýa" diýen manyda başyny atyp çykyp gitdi.

Bir salym böwrüme diň salyp durkam, telefonyň sesine ziňk edip gitdim. Jaň edýän Hasan komissardy. Ol maňa polisiýa bölümünde garaşýandygyny aýtdy. Hasan komissar oňat işgärdi. Ol jenaýat agtaryş bölümine ýolbaşçylyk edýär.

Polisiýa bölümine baranymda ol ýerde meni Selim bilen Hasan komissar garşylady.

- Yoldaş komissar, size elimden gelen kömegimi etmäge taýýar.
 - Gel, ilki bir otur gardaş. Bir zatlar içjekmi?
 - Bir bulgur kofejik getirtseň gow-a bolardy.
- Ol entek kofeler getirilmäňkä söze başlady.
- Eşdişime görä, şu gün irden tapylan zenan jesediň öñki "gezýäni" ekeniňiz. Sizi şonuň üçin çağyrmaly boldy. Ony iň soñky gezek haçan görüpdiňiz?

– Iň soňky gezek on ýyl mundan öň görüşipdim. Şondan soň o pahyry bir gezegem görmedim. Yöne men bir zada düşünemok, siz meni edil hazır näme üçin soraga tutduñyz?

– Şu gün 11-nji aprel günü, düýn doglan günüň eken. Geçen ýyl seniň doglan günüň ertesi şu günki jesediň tapylan ýerinden bir zenanyň jesedi tapylypdy. Hut şol jesedem seniň "gezýäniň" bolup çykdy. Häzire çenli ony ony kimiň edenini anyklap bolmady. Men diňe haçan görüşip-haçandan bări görüşmändigiňi bilmek üçin çagyrdym.

– Yoldaş komissar, özüňizem gowy bilýärsiňuz, üç aý mundan öň Selim bilen bilelikde hususy detektiw býurosyny açypdym. Yöne häzire çenli hadysa bilen baglanyşykly hiç hili yüz tutup gelen bolmady. Eger siz ylalaşsaňyz, bu işe biz seredäýeliň? Hem biziňem birinji isimizi amal etdigimiz bolardy.

– Elbetde bolar, näme bolman! Häzir işgärlerime tabşyraryn, iş üçin gerekli hasap edilen maglumatlaryň ählisini size bererler. Onsoň bu waka bilen ýakyndan gyzyklanyp bilersiňiz.

– Köp sag boluň, ýoldaş komissar.

Soň biz hayal etmän ofisimize gaýtdyk. Ofise gelenimde gerekli maglumatlaryň ählisi eýýäm kätibime gowşurylan eken.

Selimi ýanyma alyp ýygnak geçirýän otagyma geçdim. Komissaryň aýdan öñki wakasyna seretdim welin, geçen ýyl öldürilen öñki gezýänimem şol bir ýerde şol bir ýagdaýda tapylan eken. "Muny kim edip bilerkä?" diýip öz-özümden birnäçe gezek soradym. Geçüp giden günler dem salymda gözümىň öňünden geçip ugrady. Meniň daşymda mübtela bolup ýören biri bardy, ýöne olam Bandyrmada ýasanokdy. Şonuň üçin ol bolup çykaýmak ähtimallygy azdy. Bar şolam eken diýeli, näme üçin bular ýaly iş etsin. Aradan ençeme ýyl geçipdi ahyryn...

Şol gün derekli anyklap bilen zadymyz bolmady.

Ertesi irden oýananymda gapymyň öňüne taşlanyp gidilen bir hatjagaz tapdym. Gyzyl reňkli kiçijik kagyza "Meni ýadyňa saldyňmy, ezizim?" diýip ýazylandy. Depämden ýumruk inderilene döndi. Ýagdaýdan baş alyp çykar ýaly bolmady. Sunça ýyl geçendigine garamazdan, näme üçin ol bu mübtelalykdan saplanyp bilmedikä? Derhal Selime jaň edip: "Gyssagly ofise gel, menem ýolda. Meseläni çözäýdik öýdýän" diýdim we jogaba garaşman telefonymy ýapyp, ýola çykdy.

Ofise gelenimde Salim eýýäm maňa garaşyp duran eken. Men oňa elimdäki kagyzy görkezdim.

– Irden öýumiň öňünden tapdym.

– O nähili? Aslymy? Bäh, ol äre çykypdy ahyry? Bu nädip beýle bolýar?

Selim yzly-yzyna sorag ýagdyryp ugrady.

– Megerem ol Bandyrma gaýdyp gelen bolmaly. Aýrylyşdylarmy ýada hakykatdanam akly dagy üýtgäp ýörmükä? -Selim säginen ýaly etdi-de, öz soraglaryna özi jogap berdi: – Bilemok, ýöne az wagtdan muny anyklasak gerek.

Selim Hasan komissara jaň etdi.

– Ýoldaş komissar, kyn görmän Asly Al bilen baglanyşykly maglumatlara seretseñizläň. Onuň bu waka ilteşigi bolup çykaýmagy ähtimal.

Mundan soň ol telefonny ölçürdi. Eger hakykatdanam jenaýatyň aňyrsynda Asly bar bolup çykaýsa bize kör abraý-a bolardy. Belki-de, şundan soň bize ýüz tutup başlarlar. Häzir Selim ikimiziň kellesinde şu pikirler at salýardy.

Iki minut geçip geçmäňkä telefon jyňnyrdady we Aslynyň Bandyrmada gezip ýörenedigini, hatda onuň aşsamara sagat altylarda Stambula uçmaly biletiniň bardygyny habar berdiler. Wagt diýseň azdy. Dessine Aslynyň çagaka ýaşan öýlerine gitdik. Gapyny näçe kaksagam açan-goýan bolmady. Selim ikimiz gapyny döwüp girenimizde, içerde yns-jyns ýokdy. İçerden çygyň erbet ysy we başga-da porsy yslar kükeýärdi. Öýüň içine köp wagtdan bări arassa howa girmedik bolarly. Otaglara ýeke-ýeke girip çykdym. Gappsy gulplanan bir ottag bardy. Biz ol otaga-da äpişgesini döwüp girdik. Girsemem girdim welin, gören zatlarymyň garşysynda doňup galxdym.

Otagyň diwarlarynda meniň geçen on ýıldan häzirki wagta çenli fotosuratlarym bardy. Şeýle-de otagyň bir diwarynda üç sany zenanyň suraty bardy. Zeýnep, Eje we Ebru: olaryň üçüsü-de öñ meniň bilen "gezen" zenalardy. Zeýnep bilen Ebrunyň suratynyň üstüne atanak çyzylypdyr. Atanak çyzylmadygyna görä Ejäniň başy belada bolmagy ahmaldy. Men Selime: "Selim gyssanaly!" diýip, ylgadym we ulagymza münüp gaýtdym. Selimem boş durmady, ol derrew Hasan komissara jaň edip, gitjek bolýan salgymyzy aýdyp, olardan görkezilen salga gelmeklerini haýış etdi.

Jaýyň öñüne gelenimizde ulagymyzy seresapsyzlyk bilen taşlap, ýokary okduryldyk. Gapyny dowamly kaksagam açan bolmady. Selim ikimiz gapyny döwüp içerik girenimizde, gören zatlarym diýseň gorkunçdy.

Eje oturgyçda eli-aýagy daňylgy ýagdaýda otyrды. Asly bolsa

eli pyçakly onuň üstüne abanyp, iň soňky gezek nämedir bir zatlary aýdyşdyrýardy. Gorkudan ýaňa Ejäniň yüzí ak esgä dönüpdir. Selim sapançasyny Asla çenedi. Asly bize tarap öwrülip:

– Şeýle bolmagyny menem islämokdym, ezizim. Yöne gynanýan, ir gelipsiňiz. Bu jenaáaty görmegiň maňa gowy bolmady – diýeninden, Selim Aslynyň elinden atyp, onuň pyçagyny ýere düşürmegi başardy. Aslyny ýerden galdyranymyzda eýýäm polisiýa işgärleri hem gelipdi. Olar Aslynyň ellerini baglap, edaralaryna ýorediler.

Ertesi gün teleýaýlymlar diňe Selimiň we meniň gürrüñimi etdiler. Selim ikimiz biri-birimize seredip, bitirien işimize buýsanmak buýsandyk. Şol wagtam kätibim jaň etdi.

– Ataş beg, şu gün üsti-üstüne on sany hadysa bilen ýüz tutdular.

– Häzirjek barýarys! – diýip, men telefony ölçürdim. Selime seredibem: – Ofisi ýapamzok gardaşym, hanha, on sany hadysa bilen ýüz tutupdyrlar – diýdim.

Derrewem wagt ýitirmän ofisimize tarap ýola çykdyk.

Gökhan ÇIÇEKLER.

Terjime eden: Has TÜRKMEN. Detektiv proza